

عنوان مقاله:

گونه‌شناسی «ساختار درونی فرم» با رویکرد شکلی آرگان (نمونه موردی: پل سکونتگاه‌های تاریخی ایران)

محل انتشار:

فصلنامه مسکن و محیط روستا، دوره 39، شماره 171 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

پریا پورمحمدی - *Department of Architecture, Faculty of Architecture and Urban Planning, Qazvin Branch, Islamic Azad University, Qazvin, Iran*

فرشاد مفاخر - *Department of Architecture, Faculty of Architecture and Urban Planning, Qazvin Branch, Islamic Azad University, Qazvin, Iran*

اصغر ساعدسمیعی - *Faculty of Architecture, College of Fine Arts, University of Tehran, Tehran, Iran*

مهرداد متین - *Department of Architecture, Faculty of Architecture and Urban Planning, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran*

خلاصه مقاله:

در تعریف ماهیت معماری به شکل مکرر با سه عنصر روبه‌رو می‌شویم که هیچ‌کدام نمی‌توانند از معماری کنار گذاشته شوند؛ گونه، عملکرد و ساخت. این دغدغه‌ها می‌توانند کمابیش با سه اصلی که ویتروویوس درباره معماری مطرح کرده بود یعنی زیبایی، سودمندی و استواری، ارتباط داده شوند. بنا به تعریف جولینو کارلو آرگان، گونه در سطوح متفاوتی همچون ترکیب‌بندی شکلی، سازه و عناصر تزئینی اعمال می‌شود. از نظر آرگان پیوند دادن گونه‌شناسی به فن-ساخت آن را به پایه‌ای مطمئن در تحقیقات فرمی تبدیل خواهد ساخت. گونه به این شکل به «ساختار درونی یک فرم» یا اصلی که دربردارنده امکان تنوع شکلی بی‌نهایت و تغییر و اصلاح در ساختار خود است تبدیل می‌شود. سؤالات اصلی پژوهش پیرامون مسئله گونه‌شناسی پل سکونتگاه‌های تاریخی ایران (پل‌هایی که فضاهایی برای تأمین سکونت را در خود جای داده‌اند) و حفظ و استمرار سنت‌های معماری گذشته در راستای پاسخگویی به نیازهای جدید در این دسته بناها، شکل گرفت. براین‌اساس پژوهش حاضر سعی خواهد کرد با نگاه به سطوح گونه‌شناسی موردنظر آرگان، با بررسی و تحلیل فضای خالی به‌عنوان فضای قابل کاربرد در پل سکونتگاه‌های مورد مطالعه و نقش سازه‌ای آن‌ها در کاهش فشار طاق‌ها و افزایش مقاومت پل‌ها در مقابل نیروهای وارده، گونه‌بندی مناسبی برای 10 پل سکونتگاه تاریخی مورد مطالعه ارائه دهد. روش تحقیق توصیفی-تحلیلی و گردآوری داده‌ها و اطلاعات از طریق منابع کتابخانه‌ای و مشاهدات میدانی صورت پذیرفته‌است. یافته‌های گونه‌شناسانه حاکی از چهار گونه پل سکونتگاه است؛ گونه اول با بیشترین درصد فراوانی دارای اندام‌های فضایی (اتاق‌ها) در درون پایه‌های پل می‌باشد، که براساس تعداد طبقات به دو زیرگونه یک و دو طبقه تقسیم می‌شود؛ در گونه دوم اتاق‌ها در روی پایه‌ها در فضای بین دو تیزه طاق؛ در گونه سوم در دو سوی پل و به‌عنوان تعریف ورودی؛ و در گونه چهارم به‌صورت ترکیبی از دو یا سه گونه قبلی در ساختار پل استقرار یافته‌اند.

کلمات کلیدی:

,Typology, Argan's theory, bridge- caravanserais of Iran, structure-architecture interaction
گونه‌شناسی، تئوری آرگان، پل سکونتگاه‌های ایران، تعامل سازه و معماری.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1154820>

